

Verslag van de digitale vergadering
Van de Commissies voor Grensoverschrijdende Verstandhouding en voor
Financiën & Projecten van de Euregio Rijn-Waal d.d. 28-10-2024

Punt 1	Opening Mevrouw De Ruiter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.
Punt 2	Interreg VIA Deutschland-Nederland
Punt 2a	Standpuntbepaling Interreg-projecten De voorzitter verwijst voor een toelichting op de procedure naar de meegestuurde toelichting bij punt 2a en vraagt of hier nog vragen over zijn. Dit is niet het geval.
Punt 2b1,c1	Projectpresentatie GrenzTalentFit De voorzitter verzoekt Heike de Viet van het Berufsbildungszentrum Kreis Kleve e.V. om het project GrenzTalentFit voor te stellen. GrenzTalentFit versterkt de grensoverschrijdende samenwerking tussen D en NL om het tekort aan arbeidskrachten en vakmensen tegen te gaan en de maatschappelijke integratie en de arbeidsparticipatie van mensen met een grote afstand tot werk te bevorderen. Beide landen staan voor dezelfde uitdagingen: een groot aantal langdurig werklozen en de noodzaak om ook kansarme mensen met een grote afstand tot werk te bereiken en te integreren. Dit geldt ook voor de Euregio. Het consortium, bestaande uit BBZ Kleve, Duitse en Nederlandse gemeenten hebben vastgesteld dat de bestaande aanpak niet voldoende is om de doelgroep duurzaam te bereiken. Veel van de betrokkenen hebben psychologische en persoonlijke problemen die hun integratie bemoeilijken. Bestaande nationale benaderingen, integratie-instrumenten en methoden worden in het project gezamenlijk geëvalueerd en continu – rekening houdend met nationale ontwikkelingen – aangepast en grensoverschrijdend verder ontwikkeld. Parallel aan de activiteiten voor en met de deelnemers met een afstand tot werk vinden bilaterale bijeenkomsten plaats voor betrokken en geïnteresseerde professionele adviseurs en de betrokken medewerkers van de deelnemende Jobcenters, sociale diensten, gemeenten en instellingen. Via een gestructureerde, op samenwerking gerichte aanpak kunnen nieuwe werkwijzen ter bevordering van de inzetbaarheid van mensen met een grote afstand tot werk. De grensoverschrijdende meerwaarde is een bijdrage aan reductie van langdurige werkloosheid, vergroting van de maatschappelijke participatie, verbetering van de geestelijke en lichamelijke gezondheid, versterking van de euregionale economie, het verminderen van de sociale uitgaven, het bevorderen van inclusie op de euregionale arbeidsmarkt, evenals een eerlijker verdeling van kansen en middelen. De stabilisering van de individuele levensomstandigheden in het euregionaal gebied vermindert de maatschappelijke kosten die verbonden zijn met langdurige werkloosheid. Het is voor gemeenten die belangstelling voor het project hebben, mogelijk om tijdens de looptijd van het project aan te sluiten. Tevens zullen de resultaten van het project worden gedeeld.

	De voorzitter bedankt mevrouw De Viet voor de interessante toelichting en vraagt de commissieleden of zij nog vragen met betrekking tot het project hebben. De heer Rauner (Gemeente Bergen) geeft aan het project een goed voorbeeld van grensoverstijgende samenwerking te vinden, waarbij beide zijden van de grens van elkaar kunnen leren. Hij vraagt met betrekking tot de doelstelling van het project om bij te dragen aan een vermindering van het aantal werklozen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, of het mogelijk is om hier een inschatting van de verwachte vermindering, bijvoorbeeld in % van te geven. Mevrouw De Viet geeft aan dat dit niet mogelijk is, omdat er nu nog geen data over deze doelgroep beschikbaar zijn. De heer Rauner geeft hierop de suggestie mee om in het kader van het project een 0-meting te houden, zodat de effecten van het project duidelijk worden. Mevrouw De Viet zegt toe deze suggestie mee te nemen. Er zijn geen verdere vragen voor mevrouw De Viet. De voorzitter bedankt de aanvrager voor de presentatie en het beantwoorden van de vragen en deelt mede, dat commissies aansluitend over de standpuntbepaling zullen overleggen. Het secretariaat zal de aanvrager over de uitkomst informeren.
Punt 2b1,c1	Projectpresentatie FLEX De voorzitter verzoekt de projectpartners Arno van der Steen en Giel Mertens om het project FLEX voor te stellen. De vraag van burgers naar snel, gemakkelijk, betrouwbaar en betaalbaar Openbaar Vervoer (OV) neemt sterk toe in Nederland (NL) en Duitsland (DE). Tegelijkertijd hebben vervoersbedrijven door stijgende kosten en een tekort aan buschauffeurs moeite de bestaande diensten en routes te behouden. Ongeveer 250.000 mensen in het platteland van het DE-NL programmegebied die regelmatig de bus gebruiken, worden het zwaarst getroffen doordat in de afgelopen 10 jaar 40% van de buslijnen is opgeheven (CROW '23). Ongeveer 150.000 mensen zonder auto lopen hierdoor het risico sociaaleconomisch geïsoleerd te raken (PBL, KiM), terwijl de overige 100.000 mensen afhankelijk zijn van andere vormen van vervoer, zoals hun eigen auto. Dit leidt tot extra files, verhoogde parkeerdruk en extra CO2-uitstoot. Om deze uitdagingen aan te pakken zien NL en DE werkgroepen (CAV-Smart Mobility & NPfM) geautomatiseerd vervoer (AV) als een veelbelovende oplossing om de operationele kosten en het tekort aan buschauffeurs te verlagen. Alleen al het automatiseren van busdepots in het programmegebied zou ca. €61M per jaar besparen. Dit geld kan effectief worden ingezet om vervoersarmoede te bestrijden, zonder dat er extra buschauffeurs nodig zijn. FLEX verenigt reizigersorganisaties, gemeenten, vervoersautoriteiten, bedrijven, onderzoeksinstituten en vervoersbedrijven uit DE en NL om de integratie van AV in het OV te versnellen door het: – Demonstreren van AV in busdepots, op busbanen en openbare wegen in 3 regio's: de provincie Groningen, Landkreis Vechta en Helmond. – Integreren van AV in het openbaar bestuur via concessiecontracten en WMO-vervoer van drie vervoersautoriteiten. – Opstellen van de eerste EU-gids voor de integratie van AV in het openbaar bestuur en grensoverschrijdend OV.

	– Oprichten van de eerste DE-NL werkgroep voor grensoverschrijdend AV. FLEX is het eerste EU-project dat AV in het OV integreert met openbaar bestuur, met als doel structurele verbetering van het OV in de DE-NL-regio. De voorzitter bedankt de beide heren voor de interessante toelichting en vraagt de commissieleden of zij nog vragen met betrekking tot het project hebben. De heer Jilisen (Land van Cuijk) vraagt hoe het last mile concept in het project moet werken, omdat deze techniek op dit moment nog niet volledig ontwikkeld is en een last mile optie ook om aanbod in veel richtingen vraagt. De heer Mertens antwoordt, dat de techniek inderdaad lange tijd voornamelijk bij start ups lag, maar dat nu ook grote bedrijven geautomatiseerd vervoer ontwikkelen, zodat het project van deze ontwikkelingen gebruik kan maken. De heer Boomsma (RPM Euregio Rijn-Waal) geeft aan, dat het project inzichtelijk wil maken van automatisering precies inhoudt. In aanvulling hierop vraagt hij, waaruit de verwachte besparingen precies bestaan. De heer Mertens legt uit, dat aan de ene kant op personeel (buschauffeurs) bespaard kan worden. Dit betreft de grootste besparing. Anderzijds kan het beschikbare materiaal efficiënter ingezet worden door de tijdsbesparing van diverse handelingen. Dit betreft een kleiner deel van de besparingen. Er zijn geen verdere vragen voor de projectpartners. De voorzitter bedankt de aanvrager voor de presentatie en het beantwoorden van de vragen en deelt mede, dat commissies aansluitend over de standpuntbepaling zullen overleggen. Het secretariaat zal de aanvrager over de uitkomst informeren.
Punt 2d	Bespreking en standpuntbepaling De voorzitter vraagt of de commissieleden principiële zorgen of bedenkingen met betrekking tot de projectvoorstel GrenzTalentFit hebben. Er wordt vastgesteld, dat dit niet het geval is. Voor het project GrenzTalentFit wordt het standpunt geformuleerd, het project met een positieve beoordeling in de verdere besluitvormingsprocedure op te nemen. Tevens wordt de suggestie gedaan om een 0-meting in het project op te nemen, zodat de resultaten beter aantoonbaar zijn. Het feit, dat gemeenten gedurende looptijd nog kunnen aansluiten, wordt zeer positief gezien. Dit advies zal aan het Dagelijks Bestuur worden voorgelegd, zodat de Euregio dit standpunt vervolgens in de regionale stuurgroep kan inbrengen. De voorzitter vraagt of de commissieleden principiële zorgen of bedenkingen met betrekking tot de projectvoorstel FLEX hebben. Zij geeft aan, dat het project weliswaar relatief weinig partners uit het werkgebied van de Euregio Rijn-Waal heeft, maar dat de lead partner in deze regio is gevestigd en daarom het Regionaal Programmamanagement bij de Euregio Rijn-Waal verantwoordelijk is voor de projectbegeleiding. Tevens geeft zij aan, dat een verbetering van het openbaarvervoersaanbod goed aansluit op de doelstellingen zoals deze zijn vastgelegd in het Euregionale Mobiliteitsplan 2030.

	De heer Jilisen wijst op het feit, dat het werkpakket met betrekking tot het geautomatiseerde last mile vervoer gebaseerd is op technieken, die nog niet volledig zijn doorontwikkeld en nog niet algemeen beschikbaar zijn. Dit is een lastig element in de projectaanvraag en brengt een risico met zich mee. De heer Boomsma (Regionaal Programmamanagement) geeft aan dat het project vier jaar loopt en men er vanuit gaat, dat deze technieken gedurende de looptijd van het project ook grootschalig beschikbaar komen. Voor het project FLEX wordt het standpunt geformuleerd, het project met een positieve beoordeling in de verdere besluitvormingsprocedure op te nemen. Wel wijzen de commissies er op, dat het werkpakket met betrekking tot het last mile vervoer gebaseerd is op technieken, die nog niet volledig zijn doorontwikkeld en nog niet algemeen beschikbaar zijn. Dit is een lastig element in de projectaanvraag en brengt een risico met zich mee. Deze adviezen zullen aan het Dagelijks Bestuur worden voorgelegd, zodat de Euregio dit standpunt vervolgens in de regionale stuurgroep kan inbrengen.
Punt 3	Mededelingen / Rondvraag De voorzitter geeft aan, dat de eerstvolgende gezamenlijke digitale commissievergadering plaatsvindt op maandag 10 maart 2025. Er worden dan veel nieuwe projectaanvragen verwacht. De Commissie voor Grensoverschrijdende Verstandhouding vergadert weer fysiek op 4 november 2024. De eerstvolgende fysieke vergadering van de Commissie voor Financiën en Projecten vindt plaats op 7 november 2024. Er zijn geen verdere vragen of opmerkingen.
Punt 4	Sluiting De voorzitter sluit de gezamenlijke digitale vergadering van de commissies voor grensoverschrijdende verstandhouding en financiën en projecten onder dankzegging aan de deelnemers om 15.45 uur.

Kleve, 29 oktober 2024
Heidi de Ruiter